

ZASADY

I GMINNEGO TURNIEJU DEBAT OKSFORDZKICH

Poszukiwanie dialogu poszukiwaniem pokoju...

I. Opis założeń.

Termin: 27 kwietnia 2018 r. (godz. 11.30)

Miejsce: Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto im. prof. Joanny Papuzińskiej

Organizatorzy: Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Bema w Starym Mieście

Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto im. prof. Joanny Papuzińskiej

1. Cele:

- 1) Kształcenie kompetencji komunikacyjnych.
- 2) Doskonalenie umiejętności retorycznych, w tym sztuki argumentowania i wnioskowania.
- 3) Kształtowanie kultury dyskusji.
- 4) Rozwijanie umiejętności rozpatrywania problemu z różnych punktów widzenia oraz rozumienia odmiennych stanowisk.
- 5) Rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego.

2. Zaproszeni goście:

Grzegorz Nawrocki – Marszałek

Dziennikarz (2010-2016 TVP), anglista, amerykanista, aktor, tłumacz. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetów w Cambridge i Preston (Wlk. Brytania). Stażysta BBC i IRN w Londynie i Manchesterze. Prowadzi cykl debat na tematy z zakresu polityki, nauki, biznesu, realizowany z ONET.PL w Teatrze Polskim w Warszawie. Cykl jest oparty o zasady organizacji i argumentacji Oxford/Cambridge Union Society. Prezes British Alumni Society. Obecnie można go zobaczyć w Warszawie w monodramie „Monolog oportunisty”, opartym na „Pamiętniku antybohatera” Kornela Filipowicza.

Jan Wróbel – Przewodniczący Jury

Dziennikarz, publicysta, prowadzący Poranek Radia TOK FM, felietonista „Dziennika Gazety Prawnej”, nauczyciel, historyk – współzałożyciel, były dyrektor i nauczyciel I Społecznego LO „Bednarska” w Warszawie. Był doradcą i autorem wielu przemówień premiera Jerzego Buzka. Jest autorem podręczników historii do liceum Odnaleźć przeszłość oraz książek: Jak przetrwać w szkole i nie zwariować (2010); Zbrodnia doskonała (2011) i Historia Polski 2.0: Polak, Rusek i Niemiec... czyli jak psuliśmy plany naszym sąsiadom (2015). Uczestnik wielu ciekawych debat oksfordzkich. Od 2008 roku jest jednym z prowadzących Przegląd Prasy w Dzień Dobry TVN.

Anna Pilarska – Jurorka

Wieloletnia dziennikarka Oficyny Wydawniczej „Głos Wielkopolski”, obecnie redaktorka naczelna LM.pl.

Zofia Pydyńska – Jurorka

Studentka metod ilościowych w ekonomii w Szkole Głównej Handlowej i matematyki na Uniwersytecie Warszawskim. Debatami oksfordzkimi zajmuje się od czterech lat, angażując się w SGH-owe środowisko debatanckie – zarówno jako uczestnik, prowadzący warsztaty, jak i (okazjonalnie) sędzia. W wolnych chwilach czyta książki i gra w gry planszowe.

3. Uczestnicy:

- 1) Drużyna uczniów klas gimnazjum ze Szkoły Podstawowej w Liścu Wielkim
- 2) Drużyna uczniów klas gimnazjum ze Szkoły Podstawowej w Starym Mieście
- 3) Drużyna uczniów klas gimnazjum ze Szkoły Podstawowej w Żychlinie

4. Krótki opis zasad debaty oksfordzkiej:

Debata oksfordzka (uniwersytecka) – rodzaj debaty, w której zabrania się obrażania bądź wyśmiewania mówców strony przeciwnej. Zadaniem debaty jest dyskusja nad tezą. Debatują przeciwnicy tezy oraz jej obrońcy. Przewodniczy im marszałek, który ma do pomocy sekretarza czuwającego nad czasem i kolejnością wypowiedzi. Typ debaty pochodzi z Uniwersytetu Oksfordzkiego. Pomieszczenie, w którym odbywa się debata, jest podzielone na dwie części (np. poprzez ustawienie stołów). Strona broniąca tezy siada po prawej stronie marszałka, a ich oponenti po przeciwnej. Naprzeciwko nich, na podwyższeniu, siedzą marszałek prowadzący obrady oraz sekretarz czuwający nad czasem i porządkiem debaty. Debatujących oceniają sędziowie. Punktacji podlegają argumentacja i umiejętności retoryczne zaprezentowane przez drużyny.

5. Tezy, nad którymi będą debatować drużyny:

- 1) **Szkoła przygotowuje do życia w świecie, który nie istnieje.**
- 2) **Powołaniem człowieka jest służyć, a nie zmuszać do posłuchu.**
- 3) **Bez państw nie byłoby wojen na świecie.**

II. Uczestnicy Debaty.

1. W debacie biorą udział:

a) **Marszałek** – prowadzi całą debatę, decyduje o tym, która osoba ma prawo mówić, może przerwać przemowę, informuje przez określony znak¹ o połowie czasu, który pozostał do wykorzystania, o zbliżającym się finale przemowy (na 30 sekund przed końcem) i jej zakończeniu; dba o kulturę słowa, poziom debaty; informuje wszystkich uczestników o jej wyniku i krótko ją podsumowuje.

b) **Sekretarz** – pomaga Marszałkowi, pilnuje czasu wypowiedzi, liczy głosy publiczności.

c) **Przewodniczący Jury** – przyznaje punkty za wystąpienia; ocenia też aspekty techniczne debaty, dając punkty ujemne za ewentualne uchybienia; podejmuje ostateczne decyzje w kwestiach spornych podczas obrad Jury; w razie wątpliwości może zasięgnąć opinii Marszałka – opinia nie jest dla niego wiążąca.

d) **Członkowie Jury** – przyznają punkty za wystąpienia, współdecydując o zwycięstwie strony; mogą się konsultować ze sobą w trakcie oceniania.

e) **Mówcy** – 4 mówców po stronie Propozycji, 4 – po stronie Opozycji:

- **pierwsi mówcy** definiują tezę debaty oraz zapowiadają argumenty strony,
- **drudzy mówcy** mają za zadanie zaprezentować argumentację strony, mogą też odnieść się do wypowiedzi oponentów,
- **trzeci mówcy** przede wszystkim podważają argumentację strony przeciwnej,
- **czwarcy mówcy** podsumowują całą argumentację swojej strony; mogą odnieść się do argumentacji przeciwników.

Drużyny mogą zabrać na Turniej **mówcę rezerwowego**, który w razie potrzeby zastępuje kogoś z zespołu, a jeśli nie – zajmuje miejsce wśród publiczności i może zgłosić informację.

f) **Publiczność** – zasiada po jednej ze stron i obserwuje aktywnie przebieg debaty; głosuje za tezą przed debatą i po jej zakończeniu; może zgłaszać informacje po debacie (czas: 1 min) – przed głosowaniem (o liczbie informacji decyduje Marszałek, uwzględniając czas trwania pojedynku oraz dbając o równe szanse obu stron); wybiera najlepszego mówcę Turnieju, który otrzymuje Nagrodę Publiczności. **Głosowanie „za tezą” nie ma wpływu na wynik pojedynku debatujących stron.**

¹ Znakiem jest dźwięk dzwonka. Pierwszy pojedynczy sygnał oznacza połowę czasu, który upłynął; drugi (podwójny) – iż do końca przemowy pozostało 30 sekund, trzeci (potrójny) – koniec czasu przeznaczanego na wypowiedź.

III. Przebieg Debaty.

1. Debata toczy się wokół określonej tezy, której broni strona **Propozycji**, a którą próbuje obalić strona **Opozycji**.
2. Przed rozpoczęciem turnieju Kapitanowie zespołów losują literę symbolizującą drużynę (A, B, C), Marszałek ogłasza kolejność pojedynków pomiędzy poszczególnymi zespołami (AB, AC, BC).
3. Kapitanowie dwóch drużyn, które przystępują do debaty, na 15 minut przed jej rozpoczęciem zostają poproszeni przez Marszałka w celu wylosowania tezy oraz strony, po której będą zasiadać (Opozycja/Propozycja). Po losowaniu strony przygotowują się (10 minut) do wystąpień.
4. Struktura debaty:
 - a) Debata zawsze rozpoczyna **1. mówca** strony Propozycji. Następnie przedstawiciele stron występują naprzemiennie. Debata zawsze kończy **4. mówca** Opozycji.
 - b) Mówcy: **2., 3. i 4. mają 4 minuty** na wystąpienie, **1. – 3 minuty**. W tym czasie muszą wygłosić swoją przemowę oraz przyjąć minimum 1 pytanie/informację ze strony przeciwnej. **Czas nie jest zatrzymywany**.
 - c) **Ostatnie 30 sekund** każdego z wystąpień jest tak zwanym „**czasem chronionym**”. Oznacza to, że w tym okresie nie można zadawać kolejnych pytań ani podawać informacji.
 - d) Każda przemowa rozpoczyna się zwrotem do Marszałka (jako pierwszego), Strony przeciwnej i Publiczności (np. **„Panie Marszałku, Szanowni Oponenci, Wspaniała Publiczności” lub „Panie Marszałku, Droga Publiczności, Szanowni Oponenci”**).
 - e) Orator komunikuje chęć zgłoszenia pytania/informacji poprzez podniesienie ręki.
 - f) To mówca podczas swojego wystąpienia decyduje, od kogo chce przyjąć pytanie/informację – poprzez wskazanie ręką odpowiedniej osoby. Wyznaczona osoba wstaje i zaczyna zwrotem: **„Panie Marszałku, pytanie/informacja”**. Następnie zadaje pytanie lub podaje informację (krótko – maksymalnie 15 sekund²).

² W przypadku zbyt długiego pytania (informacji) Marszałek może przerwać wypowiedź, wygłaszając formułę: „Dziękuję Panu/Pani” (lub inną sygnalizującą odebranie głosu), dając znak Przewodniczącemu Jury do obligatoryjnego odjęcia punktów za niewłaściwe sformułowanie pytania/informacji.

- g) Na mówcy spoczywa obowiązek śledzenia chęci zadania pytania/zaprezentowania informacji przez stronę przeciwną. Oznacza to, że w sytuacji, w której mówca dostrzega, że oponent waha się, czy wprowadzić pytanie/informację, bezpieczniej jest udzielić głosu drugiej stronie. Reakcja nie musi być natychmiastowa – mówca może po zakończeniu danej części przemowy zapytać oponentów, np.: „Miała **Koleżanka**/miał **Kolega** do mnie jakieś pytanie?”
- h) **Mówca udziela głosu tylko stronie przeciwnej** – tym samym nie jest możliwe zgłaszanie pytań i informacji oraz udzielanie głosu zawodnikom swojej drużyny.
- i) **Oratorzy występują na debacie w stroju galowym** (chłopcy najlepiej w garniturach i w koszuli z muszką).
5. Po zakończonej debacie następuje przerwa, a w jej trakcie poszczególni Jurorzy przyznają punkty, które **Przewodniczący Jury** sumuje, uwzględniając przyznane przez siebie (ewentualne) noty ujemne.
6. **Marszałek** kończy debatę i ogłasza jej wynik.

IV. Wynik debaty.

1. Decyzja o wyniku debaty podejmowana jest przez **Przewodniczącego Jury**.
2. W skład **Jury** wchodzi 3 osoby³. **Juror** ocenia debatujących na podstawie kryteriów oceniania, kierując się przy tym subiektywnymi odczuciami.
3. Aspekty techniczne dotyczące debaty ocenia **Przewodniczący Jury**, przyznając punkty ujemne za niedostosowanie się do zawartych reguł.
4. Wynik debaty jest sumą punktów **Jurorów**.
5. Ocena Jurorów nie podlega dyskusji. Juror **nie musi** podawać przyczyn swojej decyzji. Tylko **Przewodniczący Jury** wyjaśnia powody przyznania ujemnych punktów oraz krótko uzasadnia zwycięstwo drużyny w turnieju.

³ Skład jurorski może zostać zmodyfikowany.

V. Punktacja.

1. Rywalizacja w ramach turnieju odbywa się w systemie „każdy z każdym”.
2. Po każdym pojedynku ogłasza się zwycięzcę. Każdy z trzech Jurorów wskazuje jedną drużynę (nie ma możliwości przyznania remisu) i tak większością głosów wyłania się triumfatora danej debaty.
3. Za **wygrany** pojedynek drużyna otrzymuje **1 duży punkt meczowy**, a za porażkę **0 punktów**.
4. W końcowej klasyfikacji turnieju liczy się liczba zwycięstw (duże punkty meczowe), a na końcu małe punkty przyznawane wg kryteriów oceny.
5. Przy równej liczbie dużych i małych punktów oraz remisie między zainteresowanymi drużynami Organizatorzy przeprowadzają debatę „1 na 1”.
6. Drużyny wskazują po jednym przedstawicielu, którzy zmierzą się w 60-sekundowym starciu nad prostą tezą (np. „Winda jest lepsza niż schody”, „Kawa jest lepsza niż herbata” itp.). Wyboru dokona jury poprzez rozdysponowanie 10 punktów na obu mówców – przy czym nie jest możliwy układ punktów 5:5.

V. 1. Kryteria oceniania.

1. Jury ocenia poszczególnych zawodników za wartość retoryczną i merytoryczną wystąpień, które **muszą być wygłoszone z pamięci**, jednak każdy mówca **może korzystać z konspektu/fiszek**. Za odczytane wystąpienie Mówca otrzymuje zero punktów.
2. Punkty przyznane każdemu z mówców (przez poszczególnych sędziów) składają się na wynik grupy.
3. Szczegółowe kryteria:

a) wierność tematowi (0 – 2 p.)

Reguły debaty oksfordzkiej wymagają, aby obie drużyny akceptowały definicję zaproponowaną przez stronę Propozycji albo redefinicję sugerowaną przez stronę Opozycji. W ramach tego kryterium Jurorzy oceniają umiejętne zdefiniowanie tematu (lub jego redefinicję) i pozostawanie przy przyjętych przez pierwszych mówców definicjach. Każde wyraźne odejście od przyjętego rozumienia tematu oznacza utratę punktów przez drużynę.

b) sztuka argumentacji (0 – 3)

W ramach tego kryterium ocenia się wachlarz wykorzystanych argumentów: z jednej strony ich oryginalność i samodzielność(!), z drugiej zaś znajomość szerokich kontekstów, umiejętne odwoływanie się do źródeł.

c) umiejętność reagowania na pytania i informacje zgłaszane przez stronę przeciwną (0 – 2)

Tu Jurorzy oceniają przede wszystkim umiejętność podejmowania polemiki (każdy mówca ma obowiązek przyjęcia co najmniej 1 pytania/informacji). Omawiane kryterium ocenia się drużynowo.

d) wartość retoryczna (0 – 3)

Jury bierze pod uwagę zarówno poprawność językową, sposób wygłaszania mowy, jak i umiejętności retoryczne. Nie dopuszcza się chwytów erystycznych.

e) wierność roli (0 – 3)

Kryterium to służy do oceny, w jakim stopniu mówca wywiązał się z przypisanej roli. Oczekuje się od oratora wywiązania się za swojego zadania oraz tego, iż nie wejdzie w kompetencje innego mówcy. Przypomnijmy, że: pierwszy definiuje (redefiniuje) temat oraz daje ogólny zarys argumentacji; drugi – rozwija pojedyncze argumenty, wzbogacając je przykładami z wykorzystaniem różnych kontekstów; trzeci – odnosi się w sposób uporządkowany do argumentacji przeciwników i stara się ją podważyć, może przy tym przypomnieć argumentację własnej drużyny; czwarty – podsumowuje całą debatę, odnosząc się przy tym do argumentacji obu stron; wyciąga wnioski i ewentualnie nakłania publiczność do głosowania „za tezą” lub „przeciw tezie”.

V.2. Punkty ujemne przyznawane przez Przewodniczącego Jury.

ASPEKT TECHNICZNY	PUNKTY
<p>Nieprzestrzeganie ról przypisanych poszczególnym mówcom</p> <p>Mówcy powinni ściśle przestrzegać przypisanych im ról. I tak: 1. rozpoczyna, definiując tezę swojej strony i przedstawia krótko argumenty, 2. rozwija argumentację poprzednika, odnosząc się również do stanowiska oponentów, 3. przede wszystkim podważa argumentację strony przeciwnej, 4. musi podsumować całą debatę. Każdy mówca, który nie wypełni swojej roli, uzyska punkty ujemne na poczet całej drużyny.</p>	- 3
<p>Przekroczenie dopuszczalnego czasu mowy</p> <p>Każdy z mówców ma określony czas na swoją wypowiedź. W sytuacji, w której czas się skończył (oznaimionv sygnałem dźwiękowym), mówca upoważnionv jest tylko i wyłącznie do podziękowania za debatę. Każda inna wypowiedź zostanie potraktowana jako złamanie regulaminu i będzie karana punktami ujemnymi.</p>	- 2
<p>Nieprzyjęcie pytania/informacji</p> <p>Każdy z mówców podczas swojej wypowiedzi musi przyjąć co najmniej 1 pytanie/informację.</p>	- 1
<p>Brak odpowiedniej formuły grzecznościowej</p> <p>Każdy z mówców, rozpoczynając swoje wystąpienie, musi wygłosić odpowiednią formułę grzecznościową, w ramach której zwróci się do Marszałka, Drużyny przeciwnej oraz do Publiczności (np. <i>Szanowny Panie Marszałku, Drodzy Oponenti, Droga Propozycjo, Wspaniała Publiczności</i>). Brak formuły lub pominięcie któregoś z podmiotów skutkuje punktem ujemnym. Przywitanie trzeba rozpocząć od Marszałka, natomiast kolejność powitania Przeciwnika i Publiczności leży w gestii mówcy.</p>	- 1
<p>Zabieranie głosu bez pozwolenia Marszałka</p> <p>Bez pozwolenia/wskazania Marszałka żaden z mówców nie może prowadzić dialogu, monologu, słownej sprzeczki ze stroną przeciwną. Jeżeli mówca odezwie się mimo to – otrzyma punkty ujemne na poczet całej drużyny.</p>	- 2
<p>Nieumiejętna wypowiedź w formie pytania/informacji</p> <p>Każdy z mówców podczas debaty ma prawo zgłosić pytanie/ informację – sygnalizuje to podnosząc rękę. Muszą mieć one zwięzłą formę i być jak najbardziej konkretne (maksymalnie 15-sekundowe). Musi do tego uzyskać zgodę aktualnie przemawiającego. W tym wypadku wstaje, zwraca się do Marszałka: <i>Szanowny Marszałku, pytanie/informacja</i> (w zależności od wybranej formy), krótko mówi, następnie siada. Każda inna forma oraz odebranie głosu przez Marszałka oznaczają przyznanie punktu ujemnego.</p>	- 1
<p>Rozmowa podczas wypowiedzi strony przeciwnej</p> <p>Podczas debaty głos ma zawsze 1 osoba. Członkowie jednej drużyny mogą między sobą wymieniać informacje tylko w formie pisemnej (nie mogą rozmawiać).</p>	- 1
<p>AD PERSONAM</p> <p>Podczas pojedynku niedopuszczalne jest używanie argumentów <i>ad personam</i>. Bezpośredni atak personalny będzie skutkował punktami minusowymi na poczet całej drużyny.</p>	- 8
<p>Brak odpowiedniego stroju</p>	- 2

VI. Kwestie sporne.

- 1. Wszelkie wątpliwości związane z wykładnią regulaminu rozstrzyga Marszałek.
Decyzja Marszałka jest ostateczna.**

Zasady I Gminnego Turnieju Debat Oksfordzkich 2018 zostały opracowane na podstawie materiałów Klubu Debat Oksfordzkich UAM w Poznaniu, jednak poszczególne zapisy zostały zmodyfikowane i dostosowane do wymogów I GTDO przez organizatorów, którzy roszczą sobie do nich prawa autorskie, jak również do nazwy turnieju i znaku graficznego.

W razie pytań i wątpliwości proszę dzwonić pod numer telefonu: 605 78 55 64 lub pisać na adres: pczola@op.pl.

Z poważaniem

Katarzyna Roszak-Markowska

Inicjatorka przedsięwzięcia i przedstawicielka organizatorów imprezy

Materiały szkoleniowe (poglądowe – nie stanowią uzupełnienia Zasad I Gminnego Turnieju Debat Oksfordzkich).
<https://www.youtube.com/watch?v=QMWKa0lkHy0>

27 kwietnia 2018 r. godz. 11.30